

by największym zwycięstwem dyplomacji niemieckiej, na które Anglia nie może zezwolić.

"Daily Telegraph" pisze z powodu oświadczenia Bethmanna Hollwega: Przypuściwszy, że Niemcy doszły do punktu kulminacyjnego swej potęgi, byłoby logicznym; iż teraz musi rozpocząć się zstępowaniem w dół.

Dziennik podnosi, że nie Anglia sama, lecz także sprzymierzeni jako strona muszą dać odpowiedź na propozycję wroga, i powiada, że głównym celem propozycji kanclerza było sprawienie wrażenia na neutralnych.

"Morning Post" opisuje propozycję pokojową Niemiec, jako chytrą i rozpaczliwą próbę uniknięcia kary za bankructwo militarne. Propozycje mają na celu zawieszenie broni, ponieważ Niemcom nie powiodło się zniszczyć armii i floty sprzymierzonych. Teraz zgodzić się na rozejm oznaczałoby porzucenie nadziei zmuszenia kiedykolwiek do poddania się.

"Times" piszą: Ton, w którym Niemcy przemawiają, nie jest tonem strony toczonej walkę, która przynajmniej się do niepowodzenia militarystyki i i pragnie pogodzenia się ze swym przeciwnikiem.

"Daily Chronicle" pisze: Niemcy wiedzą, że jeżeli wojna potrwa do najbliższego lata, nawiedzone zostaną katastrofą. Niemcy spotykają prawdopodobnie katastrofy militarne, gorsze niż w roku 1916. Dziennik uwagi swe kończy następująco: Nie ma pełnej zgody co do podstawy koalicji wobec państw centralnych. Korespondent londyński "Manchester Guardian" pisze: Po Lloyd George'u można spodziewać się takiego lub owakiego czynu stanowczego jako odpowiedzi. Nie istnieje zamiar posadzenia Niemiec o podstęp, ani też nie upatruje się w propozycji przyznania do klęski. Sądzi się atoli, że Niemcy przyznają, iż doszły do granic swych zdolności militarnych.

W artykule wstępnym pisze "Manchester Guardian": Nie chodzi tu o pociągnięcie na szachownicy w stylu dyplomatycznym, lecz o szczerą propozycję pokojową. Musi natychmiast nastąpić wymiana myśli. Absolutne nastąpienie takiej wymiany myśli sprawiłoby, że koalicja w oczach neutralnych zostałaby potępiona. Nie jest rzeczą prawdopodobną, aby koalicja zgodziła się na warunki niemieckie, atoli odpowiedzialność za to trzeba zrzucić na Niemcy.

Parlamentarny współpracownik "Morning Post" pisze: Na ogół panuje uczucie ulgi, iż propozycji nie uczyniono przed rekonstrukcją gabinetu. Jest bowiem wiadome, że w dawniejszym gabinecie było wielu członków zawarciem pokoju, nie przynoszącym decyzji.

"Westminster Gazette" powiada, że propozycje niemieckie najlepszą są wskazówką położenia, w jakim nieprzyjacieli się znajdują, i według wszelkiego prawdopodobieństwa mają na celu jedynie posianie rozdźwięku między sprzymierzonymi. Zdaje się, że rozerwy państw centralnych nie dorosły do zadań, jakie je czekają. Krok ten możemy uważać za oznakę bardzo dla nas pocieszającą, przedwcześnie jednak byłoby sądzić, że na tem ograniczyć się można i nie zwrócić uwagi na zgłoszone propozycje. Państwa koalicji nie powinny wahać się, lecz wziąć propozycje. Państwa koalicji nie powinny wahać się, lecz wziąć propozycje niemieckie pod rozwagę. Ale należy dać wyraźnie przeciwnikowi do zrozumienia, że wśród koalicji niewzruszona jest wola wspólnego w tej sprawie działania.

Nota niemiecka do Papieża.

Papież Benedykt XV otrzymał, jak donosi "Nordd. Allg. Zeit." od rządu cesarskiego notę pokojową, przesłaną mu przez posła Mühlberga za pośrednictwem sekretarza stanu, kardynała Gasparri'ego. Nota ma brzmienie następujące:

Odpowiednio do otrzymanego zlecenia mam zaszczyt przesłać Waszej Eminencji odpis oświadczenia, które rząd cesarski przesłał za pośrednictwem

państw, którym powierzono obronę interesów niemieckich w owych krajach, tym państwom, z którymi prowadzi wojnę. Cesarstwo królewski rząd austriacko-węgierski, rządy otomański i bułgarski oświadczyły gotowość do rozpoczęcia rokowań pokojowych. Przyczyną, dla których Niemcy i ich sprzymierzeńcy krok ten podjęli są jasne. Coraz jawniej nasi wrogowie okazują swe plany zaborcze. Atoli niewzruszone stoją armje sławne sprzymierzonych, broniąc granic swych rodzinnych w poczuciu, że przeciwnikom nie powiedzie się nigdy złamać pierścienia żelaznego. Poza sobą widzą one cały swój naród gotowy w miłości dla swej ojczyzny bronić do ostatka dóbr swych duchowych i gospodarczych, swej organizacji socjalnej, każdego cala ziemi ojczystej.

Pełni poczucia siły, atoli także pojmując jaka grozi Europie ciemna przyszłość, gdyby wojna trwała dłużej i mając litość pełną dla nędzy ogromnej i nieszczęścia ludzkiego społeczeństwa, powtarza państwo niemieckie razem ze swymi sprzymierzeńcami wypowiedzianą już przed rokiem przez usta kanclerza gotowość przywrócenia ludzkości pokoju, stawiając światu pytanie, czy nie można znaleźć podstawy do porozumienia.

Od 2 i pół roku niszczy wojna Europę. Nieocenione wartości kulturalne zostały zniszczone, rozciągle płaszczyzny krwią nasyczone, miliony dzielnych żołnierzy poległy i miliony jako kaleki wracają do ojczyzny; ból i żaloba zapelniają prawie każdy dom. Nie tylko na państwach, prowadzących wojnę, lecz także na krajach neutralnych ciąży straszne następstwa wojny. Handel i przemysł z mozołem w latach pokojowych zbudowane, zniszczone, najlepsze siły pozbawione możności wytworzenia rzeczy pożytecznych. Europa, poświęcająca się zwykle szczerze religii, kultury, rozwijaniu zagadnień socjalnych, arena sztuki i nauki i każdej pracy pokojowej równa się dzisiaj obżowisku, w którym zdobycze pracy wielu dziesiątek lat niszczyją.

Niemcy prowadzą walkę obronną przeciw pracy niszczycielskiej swoich wrogów. Walczą one o realne bezpieczeństwo swoich granic, o wolność swego ludu o prawo jego, aby mogły bez przeszkody i równouprawnione z innymi państwami rozwijać swobodnie swoje siły ekonomiczne i duchowe na drodze pokojowej emulacji.

Jego Świątobliwość Papież już w pierwszych dniach swego pontyfikatu wskazywał w sposób najwyższy współczucie swoje bezlicznym ofiarom wojny. Zabliźniał on ciężkie rany i uczynił znośnym los tysięcy nawiedzonych nieszczęściem. W duchu swego wysokiego urzędu Jego Świątobliwość korzystał z każdej sposobności, aby w interesie cierpiącej ludzkości przyspieszyć koniec krwawych zapasów. Dla tego rząd cesarski ma nadzieję, że inicjatywa czterech mocarstw znajdzie życzliwy oddźwięk u Jego Świątobliwości i że ich dzieło pokojowe może liczyć na cenne poparcie Stolicy Apostolskiej.

Komunikat Międzypartyjnego Koła Politycznego.

W celach informacyjnych przytaczamy w skróceniu komunikat "M. K. P.", który, zaznaczywszy na wstępie, iż obejmuje stronnictwa ześrodkowane pod hasłem "Wskrzeszenia Niepodległej Polski" tak opiewa w stosunku do chwili bieżącej:

1. W akcie z dn. 5 listopada, zapowiadającym odbudowanie samodzielnego Państwa Polskiego, widzi M. K. P. czyn polityczny, wysuwający na widownię międzynarodową konieczność rozwiązania sprawy polskiej. W konsekwencji M. K. P. stwierdza, że stanowisko, zajęte przez Rosję i jej sprzymierzeńców w odpowiedzi na akt z dn. 5 listopada, nie odpowiada niezłomnym i powszechnym dążeniom narodu polskiego do wskrzeszenia niepodległego bytu państwowego.

2. Oceniając dokładnie znaczenie aktu powyższego oraz wagę prac nad całkowitem odbudowaniem Państwa Polskiego, M. K. P. gotowe jest sta-

nać do czynnego udziału we wcieleniu w życie tych wszystkich zadań państwowo-twórczych, które mogą być organizowane niezależnie od względów i celów militarnych i z zabezpieczeń niczem nieskrępowanej decyzji narodowej.

3. M. K. P. wyraża przytem przekonanie, że ustanowienie już obecnie rękami swobody opinii przez zapewnienie wolności prasy i zgromadzeń oraz nietykalności osobistej jest poważnym warunkiem do wykonania rzeczowej wielkiej pracy państwowej.

4. Aby działalność powyższej postawić właściwy zakres, nadać powagę i uznanie społeczeństwa, należy założyć pod stopniową budową Państwa Polskiego podwaliny praw zasadniczych, których opracowaniem może się zająć tylko zgromadzenie ustawodawcze które będzie mogło powołać Rząd Narodowy do zorganizowania całości życia państwowego.

5. M. K. P. żywi głębokie przekonanie, iż w poglądach swych i dążeniach opiera się na olbrzymiej większości społeczeństwa polskiego, ożywione gorącym pragnieniem wyzwolenia Ojczyzny, lecz umiającego stosować miarę krytyczną do pozornych sposobów uregulowania przyszłości narodowej, pojmującego, iż każda kropla krwi polskiej przelana być może tylko z dojrzałej i świadomej woli Narodu.

Stronnictwo Polityki Realnej.
Stronnictwo Demokracji Narodowej.
Polska Partja Postępowej.
Zjednoczenie Narodowe.
Związek Niezależności Gospodarczej.
Stronnictwo Chrześcijańsko-Demokratyczne.

Na marginesie.

Utrzymuje się pogłoska, że najważniejszy odłam opinii opowie się za tymczasową Radą Stanu, o ile ta będzie miała za zadanie tylko i jedynie opracowanie ordynacji wyborczej do Sejmu i przygotowanie projektów prawodawczych. Najwybitniejsi przedstawiciele Koła międzypartyjnego weszliby tedy do tej Rady Stanu, mając za sobą poparcie zarówno stronnictw politycznych, jak i samą opinię społeczną, która dość wyraźnie się opowiedziała w deklaracjach i uchwałach — za rządem z wyborów i aby wszystko, cokolwiek w prawidłowych i normalnych warunkach dotyczy rządu państwa wogóle, było udziałem tego rządu polskiego.

W takim razie, gdyby miało dojść do porozumienia, tedy — jak utrzymuje pogłoska — sam prezydent Lubomirski przyjąłby również mandat do tymczasowej Rady Stanu i objąłby prawdopodobnie łaskę marszałkowską. W związku z temi pertraktacjami stoi przyjazd brygadiera Piłsudskiego, który również wstąpiłby do tymczasowego rządu z upatrzonym w przyszłości stanowiskiem.

Z widowni wydarzeń.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (BTW). Urzędowe donoszą dnia 15 grudnia.

Wschodni teren walk:

Front wojsk generała-feldmarszałka księcia Leopolda Bawarskiego.

Na północ od kolei Złoczów-Tarnopol wtargnęły wojska niemieckie w rowy rosyjskie i sprowadziły 90 jeńców.

Front wojsk generała - pułkownika arcyksięcia Józefa.

Wczorajsze ataki Rosjan na froncie wschodnio-siedmiogrodzkim miały przeważnie takie same niepowodzenie jak za dni poprzednich. Na pewnej wyżynie udało się przeciwnikowi zająć pozycję.

Przy górach stawił nieprzyjacieli opór w utwierdzonych pozycjach. Przelamano je zajęto Buzeu.

4000 jeńców zgłosiła 9 armia wczoraj i przedwczoraj.

Pod Fetersti przekroczyły silniejsze kolumny bułgarskie Dunaj.

Zachodni teren walk:

Front Niemieckiego Następcy Tronu.

Na zachodnim brzegu Mozy usiłowali Francuzi daremnie w trzykrotnym ataku odebrać z powrotem rowy, zabrane im niedawno na wyżynie 304 na południe wschód od Malancourt.

Na wschodzie od rzeki przedsiębrali kilka razy ataki po silnem, aż poza front dochodzącym przygotowaniu artyleryjskiem. Przy Grzbiecie pieprzowym rozbił się atak kolumn, szturmujących w naszym ogniu odpornym. Na południowych stokach fortu Hardaumont nie rozwinął się atak w naszym niszczącym ogniu.

Bałkański teren walk.

Grupa wojsk generała marszałka polnego v. Mackensena:

Płonące wsie wskazują drogę przez wielką Wołoszczyznę, którą Rosjanin obrał do odwrotu.

Wśród niekorzystnych warunków pochodowych ubiegają się sprzymierzone wojska, aby nie pozwolić przeciwnikowi spocząć na czas dłuższy.

Front macedoński.

Częściowe ataki pod Parlowem i Gradesnicą przyniosły nieprzyjacielowi jedynie straty. W nizinach Strumy utarczki patrolów.

Pierwszy generał kwatermistrz v. LUDENDORFF.

Odpowiedź koalicji.

LUGANO, 15 grudnia (B. T. W.). Pisma włoskie donoszą, że w Izbie deputowanych na zapytanie posła Basliniego minister spraw zewnętrznych Sonnino odpowiedział, że nota niemiecka nie zawiera dokładnych danych co do warunków, na których mogłyby się oprzeć rokowania pokojowe. Z tego też powodu posłowi szwajcarskiemu, który mu notę doręczył, odpowiedział, że porozumiewa się ze swoimi kolegami, naradzi się z państwami sprzymierzonymi nad odpowiedzią na notę niemiecką.

Następnie Sonnino prosił o odrozdzenie dyskusji, w tak delikatnej bowiem sprawie niezbędne jest, aby sprzymierzeńcy działali w najzupełniejszym porozumieniu.

HAGA, 15 grudnia (B. T. W.). Z Paryża otrzymano tu wiadomość, że prezes ministrów Briand złożył w Izbie deputowanych następujące oświadczenie w związku z propozycjami pokojowymi: czytaliście panowie mowę Bethmanna Hollwega. Nie mogę nic powiedzieć o tekście tej mowy, gdyż go nie posiadam. Wątpliwem jest jednak czy ci, do których odwołano się o pośrednictwo podejmują się tego zadania. Później złoży Izbie urzędową opinię, powziętą wspólnie przez sprzymierzonych.

Wywody swoje Briand zakończył następującymi słowami: Nad takim dokumentem trzeba się zastanowić i zbadać, do czego on zmierza. To jedno tylko mogę z tej trybuny powiedzieć: jest to manewr, za pomocą którego próbuje się w prowadzić rozdwojenie między sprzymierzonych, zaniepokoić ich sumienia i zdemoralizować narody.

PARYŻ, 15 grudnia (B. T. W.). W mowie swojej, poświęconej sytuacji obecnej, prezes gabinetu, Briand, powiedział w izbie deputowanych między innymi:

„Zwrócono się do nas z propozycją nawiązania rokowań pokojowych i to w takiej chwili, kiedy nieprzyjacieli trzyma w rękach swoich Belgję, Serbję, oraz 10 departamentów Francji. Czego dopatrywać się mamy w takiej propozycji, skierowanej ku nam? Wszak nie myśmy chcieli tej bezwstydnej wojny. Została ona nam narzucona wbrew naszej woli. Mowa kanclerza jest tylko manewrem, jest próbą siania niezgody pomiędzy sprzymierzeńcami.

mi, próbą zmagania sumień oraz zdemoralizowania narodów. Republika francuska w okolicznościach podobnych postąpi tak samo, jak swego czasu postąpił konwent". (Ogólne okłaski).

Prasa amerykańska.

NOWY JORK, 15 grudnia (WAT). Wieczorne pisma wtorkowe przeważnie wyrażają się sympatycznie o niemieckiej propozycji pokojowej. „Evening Mail” chwali wniosek. „Sun” uważa, iż wobec zmiany ministerjalnej w państwach koalicji propozycje niemieckie nie będą miały powodzenia. „Evening New” nazywają krok Niemiec godnym uwagi, a propozycje niemieckie zręcznym posunięciem, chociaż przypuszczają, iż celem ich jest wywołanie rozdwojenia wśród nieprzyjaciół.

AMSTERDAM, 15 grudnia (WAT). Biuro Reutersa ogłasza szereg głosów prasy z rozmaitych miast Stanów Zjednoczonych, wybierając naturalnie te, które przemawiają w interesie angielskim. „Washington Post” pisze: „Zamiarem Niemiec jest wyprowadzenie w pole całego świata. Niemcy wiedzą, że chwila jest po temu odpowiednia. „Baltimore Sun” nazywa krok Niemiec komedią i oznaką słabości, pomimo przechwalania się powodzeniami wojskowymi”.

Sarrail podał się do dymisji.

BUDAPESZT, 15 grudnia (B.T.W.). „Budapesti Naplo” potwierdza z całą stanowczością pogłoskę, obiegającą w kręgach włoskich, że naczelny wódz wojsk koalicji w Macedonii, gen. Sarrail, podał się do dymisji. Rząd francuski dotychczas jeszcze nie wypowiedział w tej sprawie swej decyzji.

Nota Ojca św.

ZURICH 15 grudnia (BTW). W związku z propozycjami pokojowymi państw centralnych jak donoszą z Rzymu, niebawem ma się pojawić nota papieska do państw uczestniczących w wojnie.

Ewentualny pośrednik

LONDYN, 15 grudnia (B.T.W.). Korespondent waszyngtoński „Daily Telegraph” dowiadyuje się ze strony misrodajnej, że departament państwowy zgodzi się niewątpliwie służyć jako czynnik pośredniczący pomiędzy Niemcami a koalicją.

O warunki pokojowe.

BUDAPESZT, 15 grudnia (BTW). Jak donosi „Pesti Hirlap”, stronnictwo Karolyiego zażądało ogłoszenia warunków pokoju postawionych przez mocarstwa centralne. Żądanie to przedstawione będzie sejmowi węgierskiemu pod postacią interpelacji.

Pokrowskij ministrem spraw zagranicznych.

PIOTROGRÓD, 15 grudnia (BTW). Petersb. Ag. Tel. donosi: „Kontroler państwa Pokrowskij mianowany został ministrem spraw zewnętrznych. Jego następcą na stanowisku kontrolera państwa będzie dawny pomocnik w ministerjum skarbu, Fiedosiew”.

Nowy prezydent szwajcarski.

BERN, 15 grudnia (BTW). Na posiedzeniu przedstawicieli kantonów wybrano na stanowisko prezydenta Związku Szwajcarskiego na rok 1917 radcę związkowego, Edwarda Schulthessa, przewodniczącego gospodarczego departamentu. Na stanowisko wiceprezydenta wybrano radcę związkowego, Calandera.

Podajemy do wiadomości Sz. czytelników m. Czeladzi, że „Kurjer Zagłębia” można zaprenumerować w sklepie Rady Miejskowej Opiekuńczej w Czeladzi, dom W. P. Konarzewskiego w rynku.

Z dnia na dzień.

Z Sosnowca.

Dn. 16 XII.

Nabożeństwa.

Porządek nabożeństw jutro w niedzielę w kościele sosnowieckim parafialnym będzie następujący: Roraty o godz. 6 i pół, Maza św. o godz. 8, o 9 uczniowska i o 10-ej rano. Suma o godzinie 11-ej. Nieszpory o 3-ej i pół po południu.

W innych parafjach miejscowych nabożeństwa o zwykłych godzinach.

— **Rocznica.** Proszeni jesteśmy o powiadomienie członków i członkinie miejscowego gniazda „Sokoła”, że w Wilje jedenastej rocznicy powstania tej Instytucji w Sosnowcu, w dniu 17 b. m. w Niedzielę, o godzinie 8 rano, odbędzie się nabożeństwo w miejscowym kościele parafialnym.

— **Zebranie Rady Powiatowej Opiekuńczej.** Onegdaj o godzinie 2-ej po południu w lokalu własnym przy ul. Małachowskiego Nr. 11 odbyło się drugie już w bieżącym miesiącu. Ogólne zebranie Rady Opiekuńczej powiatu będzińskiego. Następnego posiedzenie odbędzie się w styczniu roku przyszłego. Szczegółowe sprawozdanie z powodu braku miejsca, zamieścimy w jednym z najbliższych numerów „Kurjera”.

— **Zarząd Domu Ludowego w Sosnowcu** urządza ogólne zebranie pp. członków w lokalu własnym ul. Jasna 23 dnia 17 grudnia, o godz. 2 po południu w pierwszym terminie, w drugim zaś bez względu na ilość członków o g. 2½. Porządek dzienny następujący: 1) Zagajanie Zebrania, wybór przewodniczącego, sekretarza i asesora, 2) Zatwierdzenie porządku dziennego, 3) Odczytanie protokołu z poprzedniego Zebrania, 4) Ogólne sprawozdanie Zarządu z działalności T-wa za czas od ostatniego Ogólnego Zebrania, 5) Zatwierdzenie kupna posesji, 6) Wybory 12 członków Zarządu i 3 członków Komisji Rewizyjnej, 7) Zatwierdzenie budżetu na rok 1917, 8) Wnioski członków. Uwaga. Stosownie do § 14 Ustawy, Ogólne Zabranie rozpatrywać może tylko takie wnioski członków, które zostaną złożone Zarządowi piśmiennie, przynajmniej na tydzień przed Zebraniem. Prawo wstępu na Ogólne Zebranie przysługuje tylko tym, którzy opłacili składkę członkowską do dnia 1 maja 1914 r. Karty wstępu będą wydawane w dniach 10, 11, 12, 13 i 15 grudnia w godzinach wieczorowych od 7 do 9 w lokalu Domu Ludowego.

— **Zebranie Tow. Lekarskiego.** Dzisiaj dn. 16-go b. m. o godz. 4 i pół po południu w lokalu Domu Ludowego (ul. Jasna Nr. 23) odbędzie się zebranie Towarzystwa Lekarskiego w Sosnowcu.

— **U Techników.** W niedzielę d. 17 b. m. o godz. 3-ej po poł. odbędzie się w lokalu Stowarzyszenia, przy ul. Czystej Nr. 9, miesięczne zebranie członków. Na zebraniu tem Dr. Półjanowski zagai dyskusję na temat: Promienie Roentgena i zastosowanie ich w medycynie.

— **Jeszcze jedno wielkie zebranie polityczne** odbędzie się w niedzielę d. 17 b. m. o godz. 5-ej popołudniu w sali Związku Robotników Przemysłu Żelaznego na Pogoni. Organizowane przez koła zbliżone do C. K. N. Na zebraniu poruszone być mają „Zagadnienia doby obecnej i najbliższej przyszłości”. Przemawiać mają pp.: Malangiewicz i Ziemięcki z Warszawy, oraz pp.: Jankowski, Słomczyński i Strzałkowski.

Bilety wejścia w cenie 20 i 40 kop. są do nabycia wcześniej w Gospodzie Robotniczej na Pogoni, oraz w księgarni „Wiedza”.

— **Koncert orkiestry symfonicznej.** W niedzielę dnia 17 b. m. w sali Klubu Sieleckiego odbędzie się koncert nowo założonej orkiestry pracowników T-wa „Hr. Renard”. Orkiestra zorganizowana staraniem dyrektora St. Jakubowicza, oraz zarządu T-wa Muzycz., który wypożyczył na ten cel instrum. muzyczn. W koncercie oprócz orkiestry przyjmą udział zawsze mile

widziany na estradzie p. Siennicki. Początek o godz. 3 ej po południu.

— **Sprzedaż znaczka na gwiazdkę dla Legionistów,** organizowana przez sferę legionistyczną, odbędzie się w niedzielę dnia 17 b. m.

— **Obchód Stuletniego Jubileuszu cechów na Zagłębie** odbędzie się w Sosnowcu dnia 31 grudnia b. r. na który proszeni są o wzięcie udziału wszystkie cechy, oraz wszystkie zrzeszenia na czele z czeladnikami i uczniami. Program szczegółowy obchodu ogłoszony będzie w swoim czasie w prasie. Objaśnienia udziela Komitet obchodu w godzinach popołudniowych w dniach 18 i 19 b. m. w lokalu p. J. Kruszyńskiego ulica Wiejska Nr. 5 w Sosnowcu.

— **Zebranie Cechu rzeźników.** Zarząd Cechu rzeźników zawiadamia pp. członków, że dn. 18 grudnia w niedzielę o godz. 2-ej po poł. w lokalu własnym przy ul. Nowopogońskiej Nr. 29 odbędzie się ogólne zebranie Cechu rzeźników, na które uprasza o liczne i punktualne przybycie.

— **Z Sali zajęć dla dziewcząt przy T-wie Dobroc.** Jesteśmy proszeni o podanie do wiadomości, że p. inż. Wł. Kamiński ofiarował w domu swoim przy ulicy Starososnowieckiej Nr. 32 lokal na sklep dla Sali Zajęć. W sklepie tym będą sprzedawane wyroby dziewcząt a mianowicie podarki gwiazdkowe, różne ozdoby chrześcijańskie oraz karty świąteczne z życzeniami po bajecznie niskich cenach. Za tę hojną ofiarę Sala Zajęć dla dziewcząt składa W-mu inżynierowi Wł. Kamińskiemu serdeczne „Bóg zapłać”.

— **Handel w niedzielę.** Prowadzony jest przez handelesów przy ul. Modrzejowskiej nawet w czasie głównego nabożeństwa w świątyniach katolickich. Właściciele stoją zwykle przed „zamkniętymi” drzwiami i zapraszają gości tylnymi drzwiami. Aby handel szedł

— **Skargi księgarń.** Właściciele księgarń uskarżają się na sprzedawanie przez nauczycieli w szkołach kajetów, ołówków, piór i t. d., co im podrywa i tak już zachwiana egzystencję.

— **Ochrona drzewostanu i plantacji miejskich.** Do rzędu zasługujących na uwagę postanowień Związku ogrodników, zasługuje bezwzględnie uchwała w sprawie ochrony i opieki drzewostanu i plantacji miejskich. Członkowie założyciele tego Związku z prezesem p. Jaroszewiczem na czele, na mocy zatwierdzonego Statutu wystąpili do władzy miejscowej o oddanie im pod opiekę drzewostanu i plantacji miejskich, w zamian czego żądają tylko ułatwienia w zaopatrzeniu ich nasionami, rozumie się, za gotówkę. Nasion tych obecnie na rynku Sosnowieckim nie mogą dostać.

— **Głodny dziad.** Wczoraj o godzinie wpół do 8-ej rano przed pewnym sklepikiem spożywczym przy ul. Starososnowieckiej stanął jakiś żebrak i pożądliwie zaczął się przypatrywać bochenkowi chleba, umieszczonemu w oknie. Pokusa widocznie była zbyt silna, gdyż dziad zbil szybę, porwał chleb i chwycił zębami... Właścicielka — żydówka, z krzykiem wyleciała ze sklepu, chwyciła żebraka i odprowadziła do policji. Dziad tymczasem zjadł cały bochenek.

Z Będzina.

+ **Karty ziemniaczne.** W piątek Komitet żywnościowy dla ludności chrześcijańskiej rozpoczął wydawanie kart ziemniacznych. Karty ważne są do 15 lutego 1917 r. Karta składa się z 10 kuponów z tygodniowymi terminami i służy dla jednej osoby. Na kartach wydrukowane są następujące wyjaśnienia: 1) Normy na poszczególne kupony ustanawiane będą na każdy tydzień oddzielnie przez magistrat, w miarę otrzymywania ziemniaków. 2) Każdy kupon na okres tygodniowy ważny jest

tylko w terminie na nim wymienionym 3) Ziemniaki należy oszczędzać i gotować w lupinach, gdyż karta bynajmniej nie zapewnia posiadaczom możliwości nabywania ziemniaków nawet w przewidywanych ilościach. 4) Kupony karty ziemniaczanej mogą być odrywane tylko przez sprzedawcę, kupony odcięte są nieważne. 5) Handel kartami ziemniaczanymi jest wzbroniony.

+ **Cech murarzy miasta Będzina** prosi kolegów z Dąbrowy czeladzi Myszkowa i Zawiercia o zgłoszenie się do cechu, mieszczącego się przy ul. Fabrycznej w domu St. Szperlinga w celu zapisania się na listę obchodu i omówienia niektórych spraw z obchodem Jubileuszu tak Warszawy, jak i Zagłębia na dzień 19 b. m. na godz. 3 po południu.

+ **Wywóz mydła** stosownie do rozporządzenia naczelnika powiatu został wzbroniony.

+ **Giełda uliczna.** Członkowie giełdy ulicznej przeniesli się z rogu ulicy Słowiańskiej i Sławkowskiej, widocznie z powodu zamieszkania w tych stronach komisarsza policji, na chodnik przy ulicy Słowiańskiej róg Sączewskiej. Chalaciarze zajmując trotuar po obydwóch stronach ulicy do samego „Corasa” z jednej strony i hotelu „Monopol” z drugiej, tamują w zupełności ruch pieszy.

+ **Brak tytoniu.** W mieście panuje brak tytoniu możliwego do użycia. Ceny tytoniu nadzwyczaj podskoczyły, do czego przyczynia się przemyślenie lepszych gatunków tytoniu na teren sąsiedniej okupacji.

Z różnych stron.

□ **Wyodrębnienie Galicji.** Prace nad projektem wyodrębnienia Galicji zostały już rozpoczęte i trwają dalej w sposób przepisany, jak o tem donosi „Kurjer Lwowski”. W pracach tych biorą udział: Bobrzyński, Biliński i hr. Gołuchowski. Istnieje zamiar, by na czele Galicji stanęła osobistość wybitna, mająca tytuł kanclerza. Według dzisiejszego stanu rzeczą osobą mógłby prawdopodobnie zostać hr. Agenor Gołuchowski.

□ **Zjazd nauczycieli.** Stowarzyszenie nauczycieli chrześcijan w Łodzi posiadające przeszło 600 członków, urządza w nadchodzące święta Bożego Narodzenia czterodniowy zjazd nauczycieli z Łodzi i okolicznych miast. Na zjazd ten zapowiedziane jest przybycie 400 przeszło nauczycieli.

OFIARY.

Pan Józef Ulewicz złożył rb. 3 na wpisy dla niezamożnych uczniów VIII Wyższej szkoły Realnej im. Staszycy.

Od Wydawnictwa.

„KURJER ZAGŁĘBIA” można prenumerować we wszystkich urzędach pocztowych okupacji niemieckiej i państwie Niemieckim, oraz w okupacji Austro-Węgierskiej i państwie Austro-Węgierskim.

Zwracamy uwagę Szanownym Czytelnikom, że

najwygodniej jest zaprenumerować

„Kurjer Zagłębia”

bezpośrednio na pocztę tej miejscowości, w której czytelnik chciałby odbierać gazetę.

Prenumerata od 1 stycznia 1917 roku wynosi: W Sosnowcu miesięcznie 85 kop. z odnośnikiem do domu 65 kop.; W okupacji niemieckiej i państwie Niemieckim Mk. 1,50, w okupacji Austro-Węgierskiej i państwie Austro-Węgierskim Koron 2,50 miesięcznie. Kwartalnie Marek 4,50 i Koron 7,50

Wszystkim życzliwym oraz znajomym, wogóle całemu Zagłębiu tak bardzo przeze mnie ukochanemu, przesyłam serdeczne życzenia WESOŁYCH ŚWIAT i — DO WIDZENIA

Cecylja Neugebauer.

Warszawa.

Jerozolimska Nr. 107.

1718

Teatr zimowy

ul. Teatralna 2. 1192
pod dyrekcją Wład. Glogera.

W niedzielę dnia 17 grudnia 1916 r.
Wieczór humoru i śmiechu. **Wielki kine-matograf.**
Straszny pojedynek wspaniały dram. w 2 części.
ZACZAROWANY DOM fantazja w kolorach.
KARTOFELKI w MIŁOSNEJ EZTAZIE komiczny w 2 części.
MONAKO — natura

Odwrót Kawalerii

Na scenie pod kierunkiem Wł. GLOGERA
Wodewil ze śpiewami w 1 ym akcie.
Początek o godz. 3-jej Ceny miejsc od 50 do 15 kop.
W święta wspaniały program kinematograficzny
„KOBIFTA FILOZOF” na scenie. Nowość.

Kino-Sfinks

w Sosnowcu

NOWOŚCI Od wtorku 12-go do poniedziałku 18-go grudnia SENSACJA!
2-gi obraz z złotej serii z udziałem artystów warszawskich

Studenci

Obraz osnuty na tle prawdziwego zdarzenia. — Rzecz dzieje się w Warszawie.

Kinodramat w 5-ciu aktach
w rolach głównych: Pola Negri, Mia Mara, Rafała Bończa, Halina Bruczówna, Kazimierz Junosza-Stepowski, Józef Węgrzyn i Władysław Grabowski.

NAD PROGRAM: Wkroczenie Legionów Polskich do Warszawy

dnia 1 grudnia 1916 roku.

Początek przedstawień dodziennie o g. 5 1/2, 7 1/2 i 9 1/4; w niedzielę od godz. 3, 7 1/2 i 9 1/4.
Ceny miejsc podwyższone.

Zarząd Cechu Rzeźniczego w Sosnowcu

zawiadania p. p. Cechów,
że dn. 18 grudnia o godz. 2-jej po poł.
w lokalu przy ulicy Nowopogońskiej Nr. 29 odbędzie się

ZEBRANIE,

na które uprasza o liczne i punktualne przybycie.

M. LIPSCHITZ,

1570

fabryka obuwia i wszystkich artykułów potrzebnych do szewstwa.

Żelazne towary, import, eksport,
zalożona 1870, BERLIN N. O. 18. WASSMANNSTR. 28.

Adres telegr.: „Lederwahl”. Telefon Aleksander Nr. 3055

Poszukuje na tutejszą okolice odpowiednich osobistości do przejęcia filii w komis albo na własny rachunek jak również komiwojażerów, którym będzie dostarczona kolekcja próbek. Oferty uprasza pod powyższym adresem.

OGŁOSZENIE.

Wydział Hipoteczny w Sosnowcu ogłasza, że po zmarłym Władysławie Siejankowskim w wysokości sumy 6000. rub. zabezpieczonej na nieruchomości w Sosnowcu Nr. 597 rej. h.p. otwarte zostało postępowanie spadkowe i termin zamknięcia tegoż wyznaczony został na dzień 30 czerwca 1917 roku, w kancelarii Wydziału Hipotecznego, ul. Małachowskiego Nr. 11.

Sosnowiec, d. 27 listopada 1916 r.

Sekretarz Hipoteczny
Stanisław Rutkowski.

Kupię wielkie ilości:

**Dębu, jesionu, olszy,
sosny, osiki, topolu.**

F. MAURCY MÜLLER, Tartaki. Lipsk. (Leipzig-Eutritzsch). 1506-1-1

Zarząd Kursów niniejszym zawiadamia o otwarciu z pozwolenia Wład.

Filii

Wyższych Kursów Handlowych

O. WOLSKIEJ, na KONSTANTYNOWIE

Kandydaci i kandydatki mogą się zapisywać codziennie oprócz niedziel i świąt od g. 8 1/2 — 1 1/2 po poł. na miejscu, ul. Kamienna Nr. 5 i wiesz od godz. 3 — 9 w Sosnowcu, ulica Dęblńska Nr. 11, (front). Prospekty gratis.

DRUKARNIA „KURJERA ZAGŁĘBIA”

UL. DĘBLIŃSKA Nr. 7.

WYKONYWA:

Dziela, Gazety, Broszury, Dyplomy, Akcje,
Zawiadomienia ślubne, Karty wizytowe,
Listy żalobne, Sprawozdania, Tabele,
Blankiety, Koperty, Rachunki, Miśce itp.

Urząd pośrednictwa pracy

w Sosnowcu 1168

ulica Dęblńska Nr. 11 (Iwanogrodzka)

ma zajęcie

dla: kucharek, służących, do wszystkiego, oraz potrzebnie dziewcząt do fabryki za granicę.

Wielkiej ilości robotników kopalnianych, do tutejszych kopalń, a mianowicie pomocników (szleprów).

Zarobek dla silnych ludzi ponad 17 lat rb. 250 dla hamowaczy i ciskaczy rb. 1,70 dziennie.

Zywność po tanich cenach z magazynów kopalnianych i mieszkanie na kopalni.

Tamże poszukują pracy w kraju.

Pomocnicy do biura, ślusarze maszynowi, stróż, tokarz, parobek do koni, cieśle, szwaczki, necer do drukarni, pracznicy, szewczeta do wszelkiego i do dzieci, kucharki, inżynierzy.

CHEMIK

dobry analityczny z zawołaniem kontroli kotłowni i podstawami hutnictwa petroleu od 1. Roku
Szczegółowe oferty z życiorysem, odpisami świadectw i warunkami do Administracji pod litery W. G. 135.

Zakład leczniczy

Bara J. KNITY,
WARSZAWA, Nowowiejska 8.
Choroby gardła, nosa i uszu. 1437-1-2

Od Wydawnictwa

Nakładem „Kurjera Zagłębia” zostały wydane Kalendarzyki kieszonkowe i ściemne, które są już do nabycia w Administracji tegoż pisma.

Gospoda Mieszkańca

kupi

stoły, krzesła, szafy, bufet, biźlarz, armatury do światła elektrycznego.

Oferty przyjmujecie p. RYCHTER w I ym T-wie Pożyczkowo-Oszczędnościowym ul. Małachowskiego Nr. 11 1712

WYPRZEDAŻ!

Wina Węgierskie, Kewaskie, Kaukaskie, słodkie i wytrawne, a także Malaga, Madera, Portwiny, Portugalskie, Hiszpańskie i inne.

1697 Frydrych, Wiejska 10.

Do wynajęcia

4 pokoje z kuchnią i w 2 godn. Starososnowie 175-2-1

Hata Puszczy

poszukuje pudlerzy, którzy umieją ze starego żelaza i drobnych odpadków żelaza i lupy w pudlingowym piecu szwajcować jak również kowala, który takie lupy ze starego żelaza kuje 1705-5-1

Osoba

w średnim wieku, znająca doskonale szycie damskie, poszukuje odpowiedniego zajęcia w miejscu lub na wyjazd. Wiadomość „Kurjer”, A. A. 1723-1-1

Do wynajęcia

5 pokoi. Aleja 1. 1722-1-1

Abusorka

Adamska przeprowadziła się na ul. Tęwarowa Nr. 9 1725-5-1

Kucharka

potrzebna. Kolonia Filzner Gamper. — Stróż wskazuje. 1721-2-1

Potrzebny

subjekt fryzjerski zaraz Dąbrowa Kwapię Traktowa. 1719-2-1

Sprzedam

garderoby, białawy różnorodne patrz w ogłoszeniu z dn. 15 b. m. Sosnowiec Aleja 23. 1730-1-1

Fontepian

łóżeczko, stolik do kart, portjery, różne rzeczy sprzedam Starososnowiecka 68. 1728-1-1

Czapki

rogatywki, poznaniaki, sportowe Pończochy, owijaki sportowe. Molicki Główna 10. 1725-1-1

Kupuję

skórki królicze, Sosnowiec sklep Molickiego 1725-1-1